

4. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підруч. / Н. М. Ткаченко. – 3 – те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2008. – 926 с.

***Аннотация.** В статье уточнено значимость организации учета расчетов с поставщиками, учитывая рациональный их выбор и направления совершенствования аналитического учета расчетов с ними. При этом бухгалтерский учет расчетов с поставщиками на агропромышленных предприятиях должен учитывать не только особенности их деятельности, но и обеспечивать руководство оперативной экономической информацией для эффективного управления и оптимизации финансово – расчетной дисциплины.*

***Ключевые слова:** учет, аналитический учет, запасы, поставщики, расчеты, моделирование экономического риска.*

***Annotation.** In the article meaningfulness of organization of account of calculations is specified with suppliers, taking into account rational their choice and directions of perfection of the analytical accounting of calculations with them. Thus the record-keeping of calculations with suppliers on agroindustrial enterprises must take into account not only the features of their activity but also to provide guidance by operative economic information for the effective management and optimization financially – calculation discipline.*

***Keywords:** account, analytical accounting, supplies, suppliers, calculations, design of economic risk.*

УДК 316.334.2:330.341:330.322 (477)

Почерніна Н. В. к.е.н.,
Таврійський державний агротехнологічний університет

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

***Анотація.** Характеризуються інститути, створені для активізації інноваційної та інвестиційної діяльності в Україні.*

***Ключові слова:** інституційне забезпечення, інвестиційна діяльність, інноваційна діяльність, ринкова інфраструктура.*

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку економіки України об'єктивно вимагає радикальних змін в розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності, оскільки забезпечити майбутнє економічне зростання без значного приросту інвестицій в реальному секторі та без впровадження передових досягнень науково-технічного прогресу неможливо. Важливу роль у цьому процесі мають відігравати елементи ринкової інфраструктури, зорієнтовані на

активізацію інноваційно-інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва за сучасних умов.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Останнім часом проблеми інвестиційного та інноваційного розвитку в Україні активно обговорюються науковою спільнотою. Зокрема, особливості інноваційних процесів в економіці України розглядалися в роботах Черепа А.В., Юркевича О.М., Резнік Н.П., Андросова О.Ф., Ілляшенко С.М., Микитюка П.П., Сенів Б.Г. та інших. Проблема залучення інвестиційних ресурсів широко висвітлювалась у роботах вітчизняних та іноземних науковців, зокрема таких як Бланк І.А., Бочаров В.В., Майорова Т.В., Пересада А.А., Радіонова С.П., Савчук В.П., Титаренко Н.О., Шеремет В.В., Шевчук В.Я. та інших.

Ціль роботи. Метою даного дослідження є характеристика окремих інститутів ринкової інфраструктури України, що забезпечують розвиток процесів інвестування та впровадження інновацій в різних сферах економічної діяльності.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання наступних завдань:

- охарактеризувати основні інститути інвестиційної та інноваційної діяльності;
- навести класифікацію суб'єктів інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні.

Предметом дослідження виступають інститути ринкової інфраструктури, що забезпечують розвиток інвестиційних та інноваційних процесів в сучасній економіці.

Об'єктом дослідження є інноваційно-інвестиційні процеси розвитку вітчизняної економіки.

Виклад основного матеріалу. Розвиток ринкової економіки неможливий без формування відповідної інфраструктури, яка б забезпечувала сприятливі умови для господарювання на мікро- та макрорівнях. Одним із елементів ринкової інфраструктури виступають інституції, діяльність яких спрямована на обслуговування інтересів суб'єктів економіки у певній сфері.

Інституційне забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності – це сукупність державних і недержавних інституцій, які забезпечують наявність правових, організаційних і економічних умов, необхідних для провадження і розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності [1].

Особлива роль в інституційному секторі інфраструктури відводиться законодавчому забезпеченню, оскільки воно закладає правові засади розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні.

Законодавство, що формує правову основу інституційного забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні, можна умовно поділити на дві групи: законодавчі та нормативні акти загального характеру та законодавчі та нормативні акти у сфері інвестиційної та інноваційної діяльності.

До першої групи можуть бути віднесені, наприклад, Конституція України, Закон України «Про місцеве самоврядування», Закон України «Про державно-приватне партнерство», Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» та багато інших. Вони регламентують загальні засади економічного розвитку відносно свого об'єкту спрямування.

До другої групи відносяться законодавчі та нормативні акти, що мають об'єктом спрямування інвестиційний та інноваційний процеси. Серед них Закони України «Про інвестиційну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування», «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна»», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про загальні засади створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон»; «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)»; «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»; «Про наукові парки» та інші.

Законодавчі та нормативні акти можна також групувати за територіальним принципом: акти загальнодержавного рівня (наприклад, Концепція науково-технологічного та інноваційного розвитку України) та акти

регіонального рівня (наприклад, Цільова економічна програма інноваційного розвитку Запорізької області на 2008-2012 роки).

Суб'єктів інституційного забезпечення інноваційної та інвестиційної діяльності в Україні можна класифікувати за наступними рівнями: 1) представницькі органи влади, 2) виконавчі органи влади; 3) уповноважені органи виконавчої влади у сфері інвестиційної та інноваційної діяльності; 4) інші державні установи у сфері інвестиційної та інноваційної діяльності; 5) консультативно-дорадчі органи; 6) окремі наукові, громадські та професійні установи, організації та проекти у сфері інвестиційної та інноваційної діяльності; 7) господарюючі суб'єкти інвестиційної та інноваційної діяльності.

До суб'єктів першого рівня слід віднести Президента України, Верховну Раду України та Верховну Раду Автономної республіки Крим, а також обласні, районні ради та сільські, селищні та міські ради. Кожен з цих суб'єктів у межах своїх повноважень приймає рішення та постанови, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

До суб'єктів другого рівня відносяться:

– Кабінет Міністрів України, одним із завдань якого є забезпечення проведення інвестиційної політики, а також вжиття заходів щодо вдосконалення державного регулювання у науково-технічній сфері, стимулювання інноваційної діяльності підприємств, установ та організацій;

– Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні та районні державні адміністрації, Київська та Севастопольська міськдержадміністрації, які реалізують надані державою, а також делеговані відповідними радами повноваження, зокрема здійснюють в установленому порядку регулювання інвестиційної діяльності, сприяють інвестиційній діяльності на території району, області;

– виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, які реалізують власні (самоврядні), а також делеговані державою повноваження, зокрема сприяють залученню іноземних інвестицій і здійсненню інвестиційної діяльності на відповідній території.

Суб'єкти третього рівня:

- Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, що проводить у тому числі інвестиційну політику;
- Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, яке формує та забезпечує реалізацію державної політики, зокрема, у сфері інновацій та інформатизації;
- Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами;
- Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України;
- Державне агентство екологічних інвестицій України;
- Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Четвертий рівень представляють наступні державні установи:

- 27 регіональних центрів з інвестицій та розвитку, створених для організації взаємодії науково-дослідних, інвестиційних підприємств, установ та організацій, органів державної влади щодо інвестиційного розвитку економіки, впровадження інвестицій в галузях економіки України, сприяння просуванню українських технологій та винаходів на світовому ринку. Координатором мережі регіональних центрів з інвестицій та розвитку є Міжрегіональний центр з інвестицій та розвитку (м. Київ).
- Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку;
- Український інститут науково-технічної та економічної інформації;
- ДП "Український державний центр науково-технічної та інноваційної експертизи";
- 10 регіональних центрів науки, інновацій та інформатизації (у містах Київ, Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Львів, Полтава, Рівне, Хмельницький, Черкаси та Чернігів);
- Державна інноваційна фінансово-кредитна установа, утворена з метою здійснення фінансової підтримки інноваційної діяльності суб'єктів

господарювання різних форм власності, а також залучення вітчизняних та іноземних інвестицій для розвитку реального сектору економіки, підвищення вітчизняного потенціалу з експорту продукції, що виробляється на підприємствах галузей національної економіки, захисту та підтримки національного товаровиробника

- ДП "Державна інвестиційна компанія";
- Державна небанківська фінансово-кредитна установа "Фонд підтримки малого інноваційного бізнесу", метою якої є фінансова підтримка впровадження вітчизняних високотехнологічних наукових, науково-технічних розробок та винаходів у виробництво відповідно до пріоритетних напрямів державної політики у сфері інноваційної діяльності.

П'ятий рівень формують консультативно-дорадчі органи при Президентові України (Комітет з економічних реформ, Рада вітчизняних та іноземних інвесторів) та консультативно-дорадчі органи виконавчої влади (Комісія з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів, ради вітчизняних та іноземних інвесторів при окремих міністерствах, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях, комісії з досудового врегулювання спорів з інвесторами при органах виконавчої влади).

Серед інститутів шостого рівня: Національна академія наук України; Торгово-промислова палата України, Український союз промисловців і підприємців, Рада конкурентоспроможності України, Європейська бізнес-асоціація, Американська торгова палата в Україні, Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу, Український фонд соціальних інвестицій, Агентство США з міжнародного розвитку; Український центр аграрного розвитку; Український центр сприяння розвитку публічно-приватного партнерства; Асоціація приватних інвесторів України; Internet-проект "Innovations.com.ua" Києво-Могилянської Бізнес-Школи; Український венчурний портал інноваційних ідей; портал «Українські кластери»; . портал Української асоціації інвестиційного бізнесу [3].

До господарюючих суб'єктів сьомого рівня відносяться 16 технологічних парків, науковий парк "Київська політехніка"; 11 спеціальних (вільних) економічних зон, в яких реалізується 122 проекти та запроваджено спеціальний режим інвестиційної діяльності на окремих територіях, а також 59 регіональних проектів у 9 регіонах (Донецька, Закарпатська, Волинська, Луганська, Житомирська, Чернігівська області, м. Харків, м. Шостка, Автономна Республіка Крим).

Інфраструктура мережа інвестиційної та інноваційної діяльності України включає також: 270 бізнес-центрів, зокрема, найбільша їх кількість знаходиться у Харківській (53), Одеській (30) і Донецькій (25) областях; 57 бізнес-інкубаторів, більшість яких зосереджена в Харківській (5), Донецькій, Київській, Миколаївській та Одеській областях (по 4); 10 технопарків (без державної реєстрації): у Харківській області (7), у Хмельницькій та Вінницькій областях (по 2), у Івано-Франківській області (1); 3 саморегульованих організації професійних учасників ринку цінних паперів: Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв; Українська асоціація інвестиційного бізнесу; Асоціація «Українські фондові торговці»; 1726 інститутів спільного інвестування, із них: 282 – корпоративних інвестиційних фондів, 1444 – пайових інвестиційних фондів [1].

Започатковано реалізацію пілотних проектів створення індустріальних (промислових) парків, набуває поширення співробітництво між суб'єктами господарювання у формі кластерів [4].

Висновки. Таким чином, сучасна економіка України демонструє значні досягнення у формуванні та розвитку інституційного забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності. Наступним кроком має стати вдосконалення механізму їх функціонування. Для цього, зокрема, необхідно: ведення державного реєстру інвестиційних проектів; державна реєстрація інвестиційних проектів, що потребують державної підтримки; формування механізмів реалізації Закону України «Про державно-приватне партнерство»; законодавче врегулювання питання запровадження на окремих територіях

спеціальних режимів залучення інвестицій; врегулювання питання формування та функціонування кластерів; реалізація програмних документів загальнодержавного та регіонального рівнів щодо розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні.

Література:

1. Довідка щодо стану інституційного забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://me.kmu.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=127481&cat_id=127480

2. Кучеренко Р. А. Стан та перспективи розвитку інноваційної інфраструктури в Україні / Р. А. Кучеренко [Текст] // Економічний часопис – XXI. – 2010. - № 3 - 4. – С.23.

3. Портал Української асоціації інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua/aboutassoc.html>

4. Новини Української асоціації інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/news/weekly_news.html

***Аннотация.** Характеризуются институты, созданные для активизации инновационной и инвестиционной деятельности в Украине.*

***Ключевые слова:** институциональное обеспечение, инвестиционная деятельность, инновационная деятельность, рыночная инфраструктура.*

***Summary.** The institutions which creating for intensification of the innovation and the investment activity in Ukraine are characterized.*

***Key words:** the institutional support, the investment activity, the innovation activity, market infrastructure.*